

Informe sobre la llengua adreçat al Consell Valencià de la Llengua

CEIC Alfons el Vell, 1997

1. Introducció

Considerem que el terme “conflicte lingüístic” per tal de referir-se a les tensions secessionistes al voltant de l’idioma no és un terme gaire afortunat. En realitat el veritable conflicte existent des d’una perspectiva sociolingüística és la incessant minorització que sofreix la llengua pròpia. D’altra banda, les disputes sobre la llengua que tan sovint apareixen en els mitjans de comunicació tenen un caràcter absolutament polític ja que el món acadèmic no presenta cap discrepància respecte a l’origen de la llengua pròpia, les seues característiques o la seua expressió escrita. El secessionisme lingüístic, promogut des dels inicis de la transició a la democràcia per entitats privades de nul·la legitimació científica en el camp de la filologia, amb el suport ocasional d’alguns partits polítics que basen gran part de la seua estratègia en la manipulació populista al voltant de qüestions onomàstiques referides al nom de la llengua o del territori, pensem que és nefast per a l’ús social de la llengua pròpia i per al seu futur, i a canvi ha oferit fins ara un pobríssim balanç cultural i de publicacions.

2. La normativa vigent

A més del que hem dit en l’apartat anterior, cal tenir en compte que en aquest assumpte no es parteix del no-res, sinó d’una normativa fixada des de les Normes de Castelló (1932), que significaren un gran pacte lingüístic entre els valencians i foren signades precisament per Lo Rat Penat i el Centre de Cultura Valenciana, del qual l’Acadèmia (RACV) presidida pel senyor Xavier Casp es vol hereva, cosa que encara fa més incomprendible la postura actual de les dues entitats esmentades.

Aquestes Normes de Castelló són les que s’han usat fins ara en tots els nivells de l’ensenyament, en l’administració pública, en el món editorial, de forma quasi unànime, i per les universitats valencianes i totes les del món. Modificar-les significaria cedir a la irracionalitat política i ocasionaria un retrocés important en el vacil·lant procés normalitzador.

3. La unitat de la llengua

La unitat de la llengua que comparteixen Catalunya, les Illes i el País Valencià, a més de ser una obvietat, és una realitat reconeguda per tota la romanística internacional, per les universitats valencianes i per la Real Academia Española de la Lengua, segons ho expressa en el seu *Diccionario*. Per tant, la proposta que efectuem per tal d’evitar que la qüestió de noms signifiqui cap entrebanc per al procés de normalització lingüística és establir en el corpus legal valencià que la denominació pot ser doble, valencià-català, solució adoptada en l’Estatut de les illes Balears i emparada pel Tribunal Constitucional en la sentència de 21 d’abril de 1997, responent al recurs interposat per la Universitat de València en defensa dels seus estatuts.

4. L’autoritat lingüística

Quant a la possible autoritat lingüística per a llengua dels valencians, creiem que no pot ser altra que l’Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, compost per filòlegs de les nostres universitats i per tant de caràcter científic i apolític, que evitaria gran part de les maniobres demagògiques al voltant del tema. S’ha de tenir en compte, així mateix, que aquest organisme ha

Informe sobre la llengua adreçat al Consell Valencià de la Llengua

CEIC Alfons el Vell, 1997

estat assessorant la Generalitat en el passat, per exemple en qüestions de toponímia i de llibres de text, fins que una desafortunada decisió de les Corts Valencianes, excusant-se paradoxalment en el pacte que es volia aconseguir, li suprimí l'autoritat legalment reconeguda fins aleshores. Al nostre parer constitueix un autèntic despropòsit, impensable en qualsevol societat democràtica, que un govern pugne amb la Universitat sobre aquest tipus de qüestions, ni tan sols amb l'excusa de qualsevol tensió social, i més quan aquesta crispació ha estat afavorida precisament per la irresponsabilitat política de determinats partits amb la intenció d'obtenir un benefici electoral sense reparar en els mitjans emprats. De fet considerem que la millor decisió que podria adoptar el Consell Valencià de Cultura, si veritablement vol emetre un dictamen lingüístic "assentat en fonaments històrics i científics", talment com demanava la resolució de les Corts Valencianes, és proposar l'IIFV com a entitat normativitzadora i inhibir-se de tota altra qüestió relacionada amb temes científics de caràcter filològic

5. El pacte necessari i urgent: la promoció de l'ús social de la llengua

Aquest acord sí que podria ser impulsat pel Consell Valencià de Cultura: el de l'estima per la llengua pròpia i la seua dignificació, per tal d'aturar la minorització que sofreix, a la qual contribueixen poderosament la manca d'una política lingüística definida i l'escassa sensibilitat dels governants. Cal exigir un complet desplegament de la Llei d'Ús i Ensenyament per tal d'assolir una utilització plena de la llengua en l'administració valenciana, en el món de l'ensenyament i en els mitjans de comunicació, i cal incentivar-ne l'ús en tota la resta d'àmbits, des del socioeconòmic a l'esportiu, talment com el CEIC "Alfons el Vell" proposava en el seu document *A la Safor, en valencià (Bases programàtiques per a la normalització lingüística)*, que adjuntem a aquest informe. La llengua pròpia és el més gran patrimoni cultural que tenim els valencians i, de cara al futur, és el més clar element vertebrador de la nostra societat. Ha de constituir un element de redreçament, de concòrdia i d'unió i no de conflicte i de crispació. Confiam que el Consell Valencià de Cultura sabrà treballar per tal d'aconseguir-ho.

Gandia (la Safor),
22 de desembre de 1997